Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

19 ИЮЛЬ 1968 й.
3-йил чиқиши
ЖУМА
№ 167(627).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Пойтахтимизнинг бир куни

БУГУНГИ ТОШКЕНТ

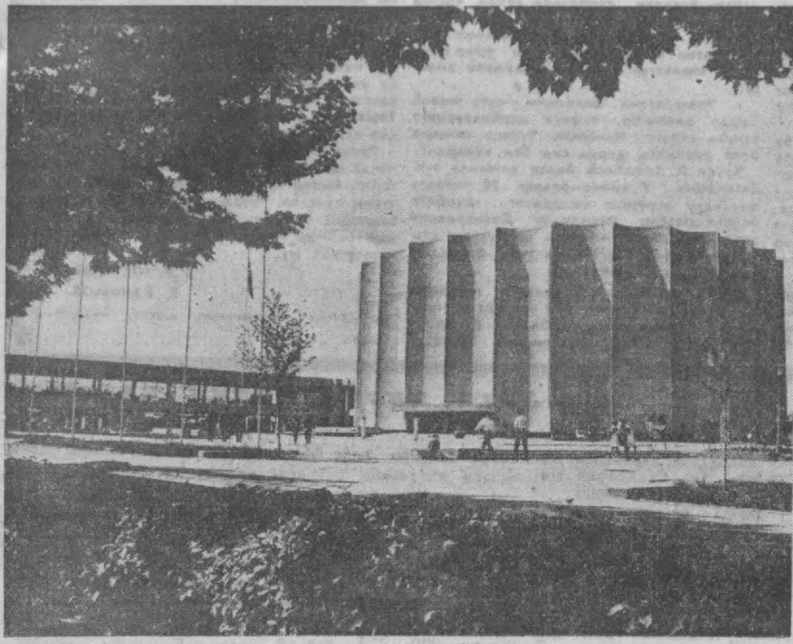

СУРАТДА Санъат саройининг бугунги кўриниши.

● Уй тўйига нима етсин

Аҳдига вафодорлар

БУГУН

«Главташкентстрой» нинг 11-«Висотстрой» трестига қарашли 17-бошқарма қурувчилари июнь ойидаги ишларга якун ясадилар ва июль ойининг биринчи ярмида қилинган ишлар юзасидан ўзаро фикр олишдилар.

Ўзбекистон кўчасида улар бунёд этаётган область ва шаҳар партия комитетларининг янги биноси жадал суръатлар билан қад кўтаряпти. Ҳозир охирги еттинчи қават тикланяпти. Бинокорлар 6 ойлик планни 200 процент бажардилар.

Бино қурилишида 17-бошқарма қурувчиларидан ташқари «Горсантехмонтаж», 2-Тошкент монтаж бошқармаси сингари бир қанча қурилиш ташкилотларининг бунёдкорлари ҳам ишлаяптилар.

Бугунги кунда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ҳ. Қорабоев бошлиқ дурадгорлар бригадаси аъзолари, З. Неъматжонов бошлиқ арматурачилар бригадаси ва Н. Муҳаррамов бошлиқ бетон қуювчилар бригадаси ва У. Расулов бошлиқ ғишт терувчилар бригадасининг аъзолари зўр шижоат билан меҳнат қилаётганлиги кўрсатиб ўтилди.

Бинокорлар бу объект қурилишини келгуси йилнинг август ойигача туғаллаб, Бутуниттифоқ қурувчилар кунига совға қилишга қарор қилдилар.

ЧЕВАРЛАР ҒАЙРАТИ

БУГУН

3-тикув фабрикасининг ишчи-хизматчилари кўтаринки руҳда меҳнат қилиб, бир неча минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар.

Фабрика чеварлари куни кеча беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари адо этиш бўйича олинган топшириқлар қандай бажарилаётганлигини кўриб чиқдилар. Беш йиллик план топшириғининг ярми шараф билан адо этилди. Икки ярим йиллик топшириқни корхона коллективи 105 процент бажариб, пландан ташқари 794 минг сўмлик маҳсулот тайёрлади. Ялпи ва товар маҳсулоти ишлаб чиқариш плани ҳам ошириб бажарилди.

Фабрика чеварлари беш йиллик план топшириқларини 4 йилу 9 ой ичида адо этиш юзасидан мажбурият олиб, социалистик мусобақани қизитмоқдалар. Бугун эрталабдан бери қилинган самарали меҳнат туфайли яна кўплаб кийим-кечаклар тайёрланди.

● Шаҳримиз жаҳонга

БУЮРТМАЛАР БАЖАРИЛЯПТИ

БУГУН

«Компрессор» заводининг ишчи-хизматчилари Озодлик оролининг янги буюртмасини бажаришга киришдилар. Улар Кубага кўплаб «ПК-10» маркали компрессорларини тайёрлаб берадилар.

Корхонада эрталабданоқ меҳнат қизғин тус олди. Айниқса Ғозиев, Ортиқов, Бондаренко каби ишчилар кун бўйи самарали меҳнат қилишди.

Корхонада ишлаб чиқарилаётган «ПК-10» маркали компрессорга чет эллардан ҳам кўплаб буюртмалар келяпти. Шу йилнинг ўзидагина Озодлик оролига 30 га яқин ана шундай агрегатлар жўнатилди. Шунингдек, Германия Демократик Республикаси, Вьетнам Демократик Республикаси ва жаҳоннинг бошқа бир қанча мамлакатлари Тошкент маркасидаги бу агрегатдан кўплаб олиш ниятини билдиришяпти.

ТЎҚИМАЧИЛАР ПОЛЬША САЁҲАТИГА

БУГУН

Тўқимачилик комбинатидан тўрт киши Польшага йўл олди. Бепул туристик путёвка билан саёҳатга отланган бу тўқимачилар комибнатнинг энг актив комсомол ёшларидир.

Бундан 2 ой муқаддам комбинат комсомол комитетига Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети томонидан туристик путёвкалар берилган эди.

— Биз комбинат бўйича энг актив, ташаббускор комсомолларни ана шу чет эл саёҳатига юборяпмиз, — дейди комбинат комсомол комитетининг секретари А. Шаймурзина. Шулар орасида комсомол ишида жон куйдириб ишлаб келаётган пардозлаш фабрикасининг мастери Т. Сулаймонова, 1-йигирув фабрикасининг йигирувчиси Л. Камишкина, ип фабрикаси комсомол комитетининг секретари З. Болтабоева, 2-тўқув фабрикасининг тўқувчиси Э. Дземлзилевскаялар бор.

Иттифоқда биринчи

«Ўзбексельмаш» заводининг қуюв цехида металл қуймаларини ортадиган янги конвейер ишга туширилди, Бу — Иттифоқимизда металлни қолипсиз қуйишга мўлжалланган биринчи автоматик линиядир. Шуни айтиш кeракки, илгарилари металлни қолипсиз қуйиш биргина «Ўзбексельмаш» заводидагина амалга ошириларди.

Бу процесс анчагина мураккаб. Тўрт ишчи смена давомида 30 тоннадан ортиқ юкни бир жойдан иккинчи жойга олиб қуйиши керак эди. Конвейернинг ишга тушиши билан эндиликда қўл меҳнатига батамом барҳам берилди. Энди бу ерда механизмлар ишидан кўз-қулоқ бўлиб турадиган биргина операторнинг ўзи бўлса кифоядир.

Ишга туширилган бу янги конвейер корхона меҳнаткашларининг катта ғалабасидир. Уни ишга туширишда заводнинг А. Ботиршина, В. Ерокин, В. Усольцева сингари инженерлари меҳнати таҳсинга лойиқдир. Ана шу участкада ремонт-механика цехининг С. Ласюк бошлиқ ишчилари ҳам зўр ғайрат кўрсатишди.

БУГУН

ҚАРДОШЛАР ҲИММАТИ

Шаҳримизнинг Марказ-4 кварталида ҳашаматли бинолар қураётган Воронеж қурилиш-монтаж поезди бинокорлари ишини янада қизитиб юбордилар. Улар шу кварталда бунёд этилаётган 3 та 9 қаватли турар-жой биноси қурилишини янги йилгача туғаллашга қарор қилдилар.

Қурувчилар йил бошидан буён 2 та 40 квартирали уйни «яхши» баҳо билан фойдаланишга топширдилар. Ҳозир 80 квартирали турар-жой биноси ва 140 ўринли болалар боғчаси қурилиши поёнига етай деб қолди.

Қурилиш ишларида В. И. Фролов бошлиқ комплекс бригада аъзолари, В. Чурилов бошлиқ ғишт терувчилар бригадаси ва В. Точинин бошлиқ бригада аъзолари бошқаларга намуна бўлмоқда. Улар ойлик ва квартал планларини ўз вақтида бажариш билан бирга фақат «яхши» ва «аъло» сифатли бинолар қуриш йўлида толмай меҳнат қилмоқдалар.

Булка-кондитер комбинатининг иккинчи ишлаб чиқариш корхонаси ишчилари ҳар куни шаҳар аҳолисига 25-26 тонна миқдорида сифатли булка маҳсулотлари ишлаб чиқармоқдалар. Куни-кеча шу корхона нонвойлари шаҳарликлар учун шаҳар булкаси исмли майизли ва майизсиз булка маҳсулотларини ишлаб чиқаришга киришдир.

СУРАТДА: корхонанинг маҳсулот жўнатувчи ишчиларидан Т. Есина ва А. Ғуломов ўртоқлар булка маҳсулотларини жўнатиш учун тайёрламоқдалар.

ХАЙР, ҚАДРДОН ДАРГОҲ

Тошкент Давлат университетининг кадрлар бўлими одатдагидан жуда гавжум бўлди. Тўпланганларнинг юзларидан табассум аримайди, ёшларнинг суҳбати бир нафас ҳам тинмайди. Улар севинчининг боиси шуки, университетни битирувчиларга ҳаёт йўлланмаси — дипломлар тантанали равишда топширилмоқда. Университет аудиториясида беш йил ўқиб, билим чўққиларини эгаллаган бу ёш мутахассислар бугун мамлакатимизнинг турли томонларига ишга ошиқмоқдалар.

Шаҳримизнинг Энгельс, Ленин ва Навоий кўчаларида қардош РСФСРнинг азамат бинокорлари собиқ Қашқар маҳалласи ўрнида жадал суръатлар билан Марказ-4 кварталини бунёд этмоқдалар. Қисқа муддатда бу ерда Воронеж, Свердловск, Қуйи Волга қурилиш-монтаж поездларининг бинокорлари кўпгина турар-жой биноларини қуриб фойдаланишга топширдилар. Турар-жой бинолари, болалар муассасалари каби объектларни қуриш ҳозир ҳам кенг кўламда давом этмоқда.

Суратларда: пешқадам қурувчи Свердловск қурилиш поездининг моҳир пардозчиси И. Ваннинов. У смена ва ойлик топшириқларини 1,5 баравар адо этаётир.

Мана бу суратда эса Свердловск қурувчилари бунёд этган янги уйлар акс этган. Бу уйларга яқинда 100 дан ортиқ тошкентлик меҳнаткаш ўз оилалари билан кўчиб кирди. Сўнгги суратда, Новосибирск бунёдкорлари қураётган осмон ўпар 9 қаватли уй қурилиши ифодаланган.

М. Нуриддинов фотолари.

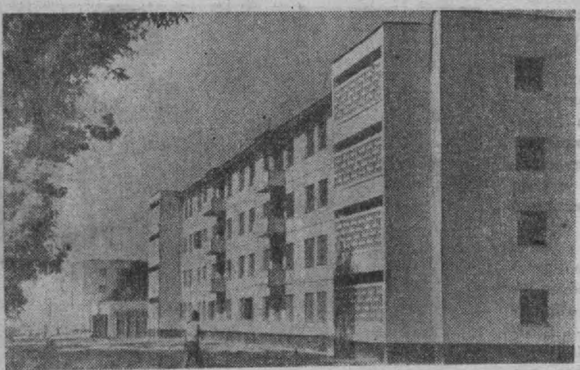

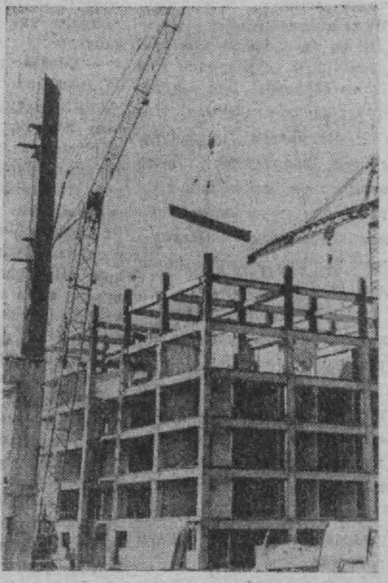

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Журналистлар меҳмони

СССР Журналистлар союзининг таклифига биноан Непал журналистлари делегацияси Тошкентда меҳмон бўлиб турди. Делегация составида Непал журналистлар союзининг секретари, «Непал самачар» газетасининг бош редактори Шандар Надх Шарм ва «Дхамуша» газетасининг редактори Рамеш Кумар Гхимир бор.

Непал журналистлари Ўзбекистон пойтахтининг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, шаҳарнинг янги қурилишлар кетаётган районларини, Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик ютуқлари виставкасини, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети радио ва телевидение Давлат комитетини бориб кўрдилар. (ЎзТАГ).

Жаҳон рақамлари

НЬЮ-ЙОРК (ТАСС). «Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг йиллик статистик тўплами» босилиб чиқди. 1967 йил учун тузилган бу навбатдаги (ўн саккизинчи) тўпламни Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг статистика бюроси 150 дан кўпроқ мамлакат ва территорияларнинг статистика органларидан олинган маълумотлар асосида тузган. Бу тўплам 1953 йилдан 1966 йилгача бўлган даврни ўз ичига олади ҳамда турли давлатлар экономикаси ва маданиятининг ривожланиши тўғрисидаги фактлар ва материалларни, шунингдек жаҳон тараққиётининг тенденциялари тўғрисидаги баъзи хулосаларни баён қилади.

1966 йилнинг ўрталарида, дейилади тўпламда, жаҳондаги аҳолининг умумий сони 1963 йилдаги 3 миллиард 174 миллион кишига нисбатан 3 миллиард 353 миллион кишига етди. Осиёда (СССРдан ташқари) 1 миллиард 864 миллион киши, яъни жаҳоннинг бошқа ҳамма қисмидагига қараганда 381 миллион нафар кўп киши яшамоқда.

1960—1966 йиллар давомида жаҳонда аҳоли кўпайишининг йиллик ўртача суръати 1.9 процентни ташкил қилди. Латин Америкаси мамлакатларида аҳоли энг кўп суръатлар билан кўпайиб борди. Шу давр ичида аҳоли ҳар йил Латин Америкасида 2.9 процент, Жанубий Осиёда 2.5 процент ва Африкада 2.3 процент кўпайиб борди. Европада аҳоли ҳар йил ўрта ҳисобда атиги 0.9 процент. СССРда эса, 1.4 процент кўпайиб борди.

Бутун дунёда ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми 1950 йилдан 1966 йилгача бўлган 16 йил ичида 102 процент кўпайди. Шу даврнинг ўзида маҳсулот ишлаб чиқаришни аҳоли жон бошига ҳисоблаганда ривожланган мамлакатларда маҳсулот ишлаб чиқариш 65 процент, аҳолиси анча тез суръатлар билан кўпайиб турган ривожланиб бораётган мамлакатларда эса 41 процент ошганлигини кўрамиз.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти йиллик статистика тўпламининг Шарқий Европадаги социалистик мамлакатларга бағишланган бўлимида айтилишича, 16 йил мобайнида ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми Чехословакия ва Венгрияда икки баравардан зиёдроқ кўпайган. Болгария, Германия Демократик Республикаси, Польша, СССР ва Югославияда эса 3 баравардан зиёдроқ кўпайган. Шу мамлакатларда ҳар йилги умумий ўсиш қарийб 8 процентдан иборат бўлган.

Тўпламда айтилишича, бутун жаҳонда озиқ-овқат 1966 йилда 1963 йилдагига нисбатан 8 процент кўп ишлаб чиқарилган.

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг йиллик статистика тўпламида турли мамлакатлардаги экономика ва маданиятнинг айрим тармоқларининг ривожланишига доир жуда кўп маълумотлар келтирилган. Тўпламда айтилишича, жумладан нашр этилган китоблар номларининг сони жиҳатидан Совет Иттифоқи жаҳонда биринчи ўринни олиб турибди. СССРда бир йил ичида 72.977 номдаги китоб чоп қилинган.

ИРОҚНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

БАЙРУТ, 17 июль. (ТАСС). Бағдод радиосининг хабар беришича, революцион қўмондонлик кенгаши бугун генерал Аҳмад Ҳасан Бакирни Ироқ Республикасининг президенти қилиб сайлади.

1963 йилда генерал Бакир қисқа муддат мобайнида икки марта бош министр лавозимини эгаллаган, 1963 йилнинг ноябридан 1964 йилнинг январигача Ироқ вице — президенти бўлган.

КИТАКЮСЮДА НОРОЗИЛИК МИТИНГИ

ТОКИО, 17 июль. (ТАСС) Китакюсюда (Фукуока префектураси) бугун Америка ҳарбий юкларининг Япония территорияси орқали ташилишига қарши шаҳар аҳолисининг норозилик митинги бўлди. Ўқ-дори ортилган бир неча вагон шу куни шаҳар темир йўл станциясига келганлиги муносабати билан аҳоли норозилик билдирди.

Митинг тамом бўлганидан кейин ўтказилган намойиш вақтида намойиш қатнашчилари билан полиция ўртасида тўқнашув бўлди. Полиция намойиш қатнашчиларидан бир неча кишини, шу жумладан шаҳардаги саноат корхоналари ишчилари касаба союзи активларидан бир неча кишини намоққа олди.

БУГУН

Қизиқарли суҳбатлар

Октябрь район «Билим» жамиятининг аъзолари шаҳримиздаги бир қатор саноат корхоналарида бўлиб, ишчи-хизматчилар ўртасида қизиқарли суҳбатлар ўтказдилар. Айниқса, хўжалик буюмлари заводида ўтказилган суҳбат ҳаммада яхши таассурот қолдирди. Район «Билим» жамиятининг аъзоси Н. Юсупов ишчиларга планлаштириш ва моддий рағбатлантиришнинг янги системаси, унинг саноатимиз куч-қувватини оширишдаги роли ҳақида қизиқарли мисоллар билан гапириб берди.

1-ўқув ишлаб чиқариш комбинатида бўлган суҳбат жонажон пойтахтимизнинг ўтмиши, ҳозирги куни ва келажаги мавзусига бағишланди. «Билим» жамияти аъзоси ўртоқ Ю. Гласс тингловчиларнинг бир қанча саволларига ҳам жавоб қайтарди.

Ўзбекистон трактор йиғув заводида. 2-уй-созлик комбинатида бўлиб ўтган суҳбатлар ҳам ишчи-хизматчиларда катта қизиқиш уйғотди.

«Билим» жамияти аъзоларининг райондаги корхона, қурилиш ташкилотлари, маҳаллаларда олиб бораётган тарғибот-ташвиқот ишларидан ҳамма мамнун бўлмоқда.

Пойтахтимизнинг бир куни

Она-Ватанимиз бўйлаб

Доғистон қирларида ғалла йиғими авжида. Республикадаги «Ширинский» совхози биринчилар қаторида ғалла ўрим-йиғимини бошлаб юбордилар.

СУРАТДА: совхозда ғалла ўриш пайти.

Р. Дик фотоси. ТАСС фотохроникаси.

ЁШЛАР ШУНИ ИСТАЙДИ

● *Шаҳар комсомол комитети диққатига!*

Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғи ҳақида гап кетганда кўплар: «Жуда бемаъни жой бўлган-да»,— дейдиган бўлишибди. Хўш, сабаби нима! Яқинда биз туш палласида шу ерга келдик. Кираверишда турли ўт-ўланлардан барпо этилган чиройли паннолар, сўлим гуллар. Кўриб, баҳри-дилингиз очилади.

Кўлнинг ўнг соҳили бўйлаб борамиз. Боягидек хушманзара қадам-бақадам йўқолаверади. Баъзи майдонлардаги майсалар қовжираб, аллақачон хашакка айланган. Ёзлик кинотеатр яқинидаги кўпгина ёш дарахтлар эса, бутунлай қуриб қолган. Қандайдир бефаҳм хашакларга ўт қўйиб юборибди.

Қайиқ станциясидамиз. Икки йигит қайиққа осилиб, чўмилмоқда. Ҳеч ким уларнинг мушугини пишт демаяпти.

Қаймоқхона олдида «Мороженое» деб ёзиб қўйилган дўкон бор экан.

— Қанақа мороженоенгиз бор!—сўрадик сотувчидан.

— Ҳеч қанақаси!—кўзини лўқ қилди мўйлабли йигит.—Пиво бор!

Дарвоқе, бу ерда пиво-вино сотиларкан, холос. Харидорларнинг аксарияти кўлда чўмилаётган ярим яланғочлар!

Яна олдинга борамиз. Қуриган ўт-ўланлар, дарахтлар... Кўл ёқасида эса ҳозиргина сувга шўнғиб чиққан «чапдастлар». Уларга:

— Ҳой, ўртоқ, бу ерда чўмилиш мумкин эмас!—деб айтадиган одам қаерда!

Бу ҳам етмагандек чўмилувчиларнинг баъзилари дарахт тагидаги майсаларга думалаб, майхўрлик қилишмоқда.

Ниҳоят кўл охирига етиб бордик. Бу ердаги кўм-кўк майсалар ҳам аллақачон қуриб битган. Онда-сонда қолган кўкатларда чўмилувчилар юмалашмоқда.

Боғнинг, деярли барча ерида шу аҳвол. Тартибсизлик устига бетартиблик. Бу ерга келганларнинг аксарияти, нима истасалар шуни қилиб юришибди. Уларни назорат қиладиган бирор одам кўринмайди!

Энди бу гаплар бир ёқда турсин-да, иккинчи масалага ўтайлик. Боя айтганимиздек, маданият ва истироҳат боғи Ленин комсомоли номи билан аталади. Хўш, бу ерда ана шу улуғ номга муносиб ҳеч бир иш қилинганми! Йўқ! Боғни айланиб, ҳатто, комсомолга бағишланган бирорта стенд, кўргазма ва ёки диограмма ҳам учратмадик.

Наҳотки, шундай бўлса!! Таажжуб билан маданият ва истироҳат боғи директори Раҳим Тешабоев ҳузурига кирамиз.

— Ўртоқ Тешабоев, комсомолнинг 50 йиллик байрами яқинлашмоқда, ҳамма ерда бу улуғ санага қизғин тайёргарлик кетяпти. Хўш, бу соҳада сизлар нима иш қиляпсиз!

— Мен яқинда даволаниб келдим... Ҳар ҳолда тайёргарлик катта. Мана, Наманган боғидан дарбозлар келди. Ёшлар танцадан безиб кетган экан, танца мактаби очиб, уларни жалб қилмоқчимиз...

— Ўртоқ Р. Тешабоев, беш яшар бола дорга чиқаётган экан. Бу мумкин эмаску!!

— Унақалигини билмадим,—аста жавоб берди директор,—яхшиси дарбозларнинг ўзидан сўранг. Иннайкин, бунақа кичкина бола ўйнамаса, дорни ким ҳам кўрарди!!

Ўртоқ Р. Тешабоев билан анчагина суҳбатлашдик. У комсомолнинг 50 йиллиги юзасидан қилинган ишларнинг ҳисоботи бадиий раҳбар Кишвархон Дониёровада эканлигини айтди. Афсуски, шу кунгача ҳам бу ҳисоботни кўрганимиз йўқ. Балки, бу ҳам йўқ нарсадир!!

Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғи бу йил ўзининг 30 йиллигини нишонлайди. (Олдин бу ҳақда боғ раҳбарлари мақтанишган бўлсада, ҳозирча бунга ҳам тайёргарлик кўрилаётгани йўқ!). Боғ, асосан, комсомоллар ҳамда ёшлар қўли билан барпо этилган ва ўша дамларда ёшлар маданий ҳордиқ чиқарадиган энг оромбахш жойга айланиб қолган эди. Энди-чи, йилда бир ўтказиладиган карнавал ҳамда айрим кечалардан бўлак ҳеч гап йўқ!

200 ДАН ОРТИҚ ИШЧИ ХИЗМАТЧИСИ ҲАМДА 20 ДАН ЗИЁД КОММУНИСТНИ ЎЗ САФИГА БИРЛАШТИРГАН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИ (секретари ЎРТОҚ М. Ф. ГАЛКИН) бўлган бу маданий оқартув муассасада шонли Ленин комсомолининг 50 йиллиги муносабати билан бирор муҳим иш қилинмаётганини нима билан изоҳлаш мумкин!!

Чилонзор район комсомол комитети, район маданият бўлими, қолаверса, шаҳар комсомол комитетидаги ўртоқлар ҳам бу аҳволдан бехабар бўлсалар керак. Маданият ва истироҳат боғи директори Раҳим Тешабоев билан бўлган суҳбатда ана шу ҳол аён бўлди.

Ленин комсомоли номидаги боғ эндиликда ҳам, ўзининг дастлабки йилларидагидек, ёшлар маданий ҳордиқ чиқарадиган, турли кечалар, учрашувлар, спорт мусобақалари ўтказадиган обод ҳамда озода жой бўлиши керак. Навқирон авлоднинг истаги ана шу.

У. ЮСУПОВ.
Ҳ. ҲАКИМОВ,

«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбирлари.

ҲАМ ДАМ ОЛМОҚДАЛАР, ҲАМ ДАВОЛАНМОҚДАЛАР

Оққовоқ қишлоғида жойлашган болалар шифохонасида ёз давомида беш юз бола дам олади. Бу ердаги Ленин номли пионерлар лагерида тошкентлик темир йўлчиларнинг болалари дам олмоқдалар. Улар бир ой давомида ҳам дам оладилар, ҳам ўз саломатликларини анча мустаҳкамлайдилар. Медиклар ана шу ҳақда ғамхўрлик қилмоқдалар. Улар ёш пациентлар турли даволаш процедураларини қабул қилишларини қатъий кузатиб турадилар. Болалар ана шу лагернинг санаторий группасида бўлганларидан кейин одатда анча семирадилар.

Темир йўлчилар врачлик - санитария хизмати ва йўл касаба союз комитетининг ташаббуси билан ташкил қилинган санаторий типидаги бу соғломлаштириш лагери беш йилдан буён ишлаб келмоқда. Қўқон яқинидаги Чортоқ қишлоғида ташкил қилинган пионерлар лагери унинг «издоши» бўлиб қолди. Лагерда ёз мавсуми давомида икки юздан кўпроқ ўқувчи дам олади.

Ўрта Осиё темир йўли пионер лагерларида бу йил ҳаммаси бўлиб ўн мингдан кўпроқ бола дам олади.

(ЎзТАГ).

● Беш кунлик ва дам олиш

Иккинчи касб

Иш куни тамом бўлгач ҳамма қатори 2 ун комбинатининг ишчиси Сергей Иванович Улитчев ҳам уйига ошиқади. Чунки, унинг уйида иккинчи севган иши кутиб туради. У меҳнат фаолиятининг 13 йилини электротехникага сарфлаган бўлса, тасвирий санъат билан ҳам ана шунча вақтдан бери шуғулланяпти.

Бугун ҳам вақт алламаҳал бўлиб қолган бўлсада, Сергей Иванович устахонасида чироқ ўчмади. У «Ғаллакор» деб ном берган сўнгги асарини тугатиш арафасида.

Сергей тасвирий санъатга ёшлигидан ҳавас қўйган эди. Усмирлик чоғидаёқ гипс қориб, ундан ҳар хил шакллар ясар, бўёқлар билан безарди. Ҳозир Ўзбекистон халқ рассоми В. И. Уфимцев ёш йигитнинг қобилиятини сезиб театр декорацияларини ясаш учун уни ўзига ёрдамчи қилиб олди. Уруш тамом бўлгандан кейин эса, ёш рассом тасвирий санъат студиясига кирди. Ўша пайтдаёқ бадиий ҳаваскорларнинг кўпгина виставкаларида ўз асарлари билан қатнашди.

Бундан 14 йил муқаддам Улитчев яратган асарлардан бири — «Тинчлик учун» деган ҳайкал республика Рассомлар союзи ҳамда Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғига сазовор бўлди. Ҳозир бу ҳайкал Ленин комсомоли номли маданият ва истироҳат боғини безаб турибди.

Улитчев ҳар тарафлама етук рассомдир. У ҳам ҳайкалтарошлик, ҳам тасвирий санъат асарлари яратувчи уста. Яратган асарлари композицияси ўзининг аниқлиги ва образнинг мукаммаллиги билан ажралиб туради.

Масалан, у яратган Фурқат портретини олайлик. Шоир катта тош устида оғир хаёлга чўмган ҳолда ўтирибди. Унинг қўлида китоб. Чап елкасига чопонини ташлаб олган. Ҳа, ҳамма вақт ҳукмдорлар таъқиби остида дарбадар кезиб юрган оташин шоир юмшоқ курси қўйилган алоҳида хонада эмас, балки шундай шароитда ижод этганлиги асарда аниқ-равшан баён этилган.

Улитчевнинг «Чапаев», «Багратион», «Студент қиз», «Шахтёр», «Спортчи» портретлари, жонажон комбинатининг меҳнат ҳаётига бағишланган «Тегирмончилар», «Дон сепиш», «Навбатчи электрик» каби ҳайкаллари диққатга сазовордир. Ҳаваскор рассом ўз асарларида ҳаётнинг гўзаллигини ва унинг яратувчиларини яхши тасвирлай билган.

Биз Тошкент боғлари ва хиёбонларида байроқ ушлаган ишчи, гулдаста тутган қиз, самолёт моделини осмонга йўллаётган пионер ҳайкалларини кўп бор учратганмиз. Буларнинг кўпини ҳаваскор ҳайкалтарош ишдан бўш вақтларида яратган. Жонажон шаҳримизга шундай совғалар тақдим этган Сергей Иванович Улитчев ижоди тобора камол топяпти.

Р. СОБИТОВ.

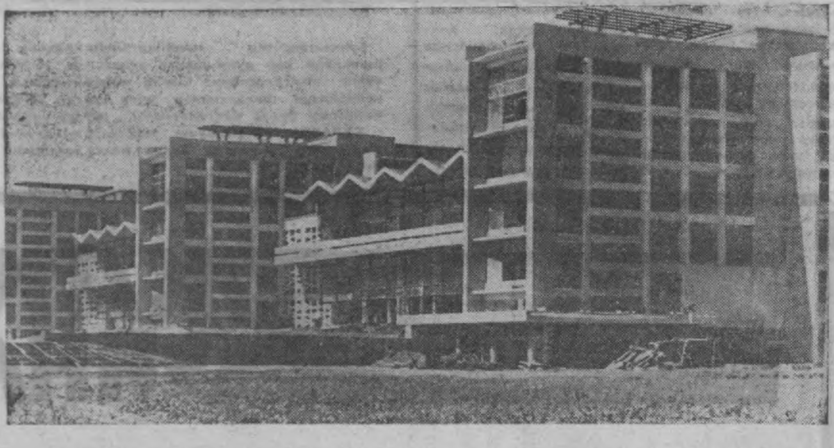

СУРАТДА: Тошкентнинг Студентлар шаҳарчасида қурилаётган В. И. Ленин номли университетнинг бош корпуси. Уни «Главташкентстрой» бинокорлари янги ўқув йилигача қуриб битказадилар.

О. Абдураҳмонов фотоси.

● *Элга хизмат—олий ҳиммат*

ОСМОНДА ОВҚАТЛАНИШ

Ватанимиз пойтахти Москвадан парвоз этган «Москва — Тошкент—Қобул» маршрутидаги ҳаво лайнерида хорижий мамлакатнинг кўпгина туристлари, меҳмонлар бор. Бу самолёт шарқ дарвозаси—Тошкент аэропортига келиб қўнади. Туристларнинг кўпчилиги ҳордиқ чиқариш мақсадида бу ердаги «Интурист» қаҳвахонасига киришади. Бири-биридан чаққон, юзида доим табассум ўйнаб турадиган официантлар улар хизматида бўлишади. Столлардан бирига осмондан берилган буюртма бўйича овқатлар олиб келиб қўйилди. Қисқа вақт ичида ҳозиру-нозир этилган бу овқат хўрандаларга манзур бўлди.

Сиз балки, осмондан берилган буюртма нима экан, деб ажабланаётгандирсиз. Гап шундаки, самолёт фазога кўтарилиши биланоқ ундаги йўловчи ўзи хоҳлаган таомини Тошкентдаги «Интурист» қаҳвахонасига буюртириши мумкин. Ўз касбининг ҳақиқий усталари бўлган ошпазлар уни бажонидил бажаришади. Шунинг учун ҳам қаҳвахонанинг намунали хизматидан жуда кўп йўловчилар мамнун бўлишяпти. Буни қаҳвахонанинг «Истаклар ва таклифлар» дафтаридаги қалб сўзларидан ҳам кўрса бўлади. Биз ана шу дафтарни варақлаймиз.

...«Интурист» қаҳвахонасининг коллективига аъло хизматлари ва хўрандаларга илиқ муносабати учун миннатдорчилик билдирамиз. Польша экипажи номидан В. Вишинский...».

«Тайёрланган мазали овқат усталарига дилдан ташаккур...».

Хуллас, шунга ўхшаш илиқ, мақтов сўзларини «Истаклар» дафтаридан хоҳлаганча топишингиз мумкин.

Хўш, қаҳвахона бундай шуҳратга қандай қилиб эришди?

Бизнинг бу саволимизга қаҳвахона директори Абдулла ака Отахўжаев мийиғида кулди-да, деди:

Бизда ўз ишининг ҳақиқий усталари бўлган кишилар ишлашади. Иноқ коллективимиз бор. Биз халққа хизмат—олий ҳиммат эканлигини жуда яхши тушунамиз. Ишимизни ҳам ана шунга яраша ташкил этганмиз...

Абдулла Отахўжаев билан қаҳвахонани айландик. Озода саранжом-саришталик ҳукмрон. Столларда ўтирган Тошкент меҳмонларига официанткалар очиқ чеҳра билан хизмат кўрсатишяпти. Диққатимизни официанткаnинг немис тилида ГДР туристлари билан суҳбатлашаётгани ўзига тортди.

— Коллективимизнинг кўпчилик аъзоси чет тилларини ҳам мукаммал ўрганиб олган,—дейди ҳамроҳимиз Абдулла Отахўжаев. — Мана бу аёл Зинаида Ивановна Сотниченко бўлади. Унинг хизматидан ҳамма мамнун. Бу ерда бир йўла 100 киши бемалол овқатланади. Ҳамма хўранданинг кўнглини чоғ этиш албатта, ўзимизга боғлиқ.

— Пойтахтимизга ташриф буюрадиган меҳмонларга қандай шароитлар яратилган?— деган саволимизга Абдулла ака шундай жавоб қайтарди:

— Меҳмондўстлик ота-боболаримизнинг қадимий удуми. Шаҳримизга келадиган ҳар бир кишига биз зўр меҳмондўстлик кўрсатишимиз, унинг дилини хушнуд этишимиз керак. Буни қаҳвахонамиз хизматчилари ўз ишларининг мезони қилиб олганлар. Ана шунинг учун ҳам «Интурист»дан кечаю-кундуз одам аримайди. Тошкентга келадиган ва Тошкентдан жўнайдиган йўловчиларга бизнинг қаҳвахонамизда ҳамма шароитлар яратилган. Улар мазали иссиқ овқатлар, мевалар, ҳар хил шарбатлар, салатлар билан меҳмон қилинади. «Қобул—Москва—Тошкент», «Карачи—Москва — Қобул—Тошкент» «Копенгаген — Тошкент — Бангкок — Сингапур—Жакарта» ва бошқа линияларда қатновчи халқаро рейс йўловчилари қаҳвахона хизматидан мамнун бўлишмоқда. Бир сўз билан айтганда, ишчиларимиз ҳар куни Польша Чехославакия, Болгария, Венгрия, ГДР, Румыния, Англия, Франция, Канада ва бошқа давлатлардан келадиган 300—350 дан ортиқ туристга намунали хизмат кўрсатишяпти.

Қаҳвахонанинг аэропорт яқинида ва бошқа жойларда 11 та филиали бўлиб, бу ерда 10 минг киши тамадди қила олади.

Яқин келажакда, хўрандаларга яна бир қулайлик яратилади. Бу ерда бир йўла 250 киши овқатланадиган ресторан қурилади. Ресторан битгач, бир кунда 7 минг киши овқатланиши мумкин бўлади. Ресторан лойиҳасини Давлат ҳаво флоти илмий-текшириш институти коллективи тайёрлаяпти. Келинг, ҳамманинг оғзига тушган «Интурист» қаҳвахонаси ҳақида яна бир икки оғиз гапирайлик.

Ўтган йили Тошкент аэровокзали жаҳоннинг турли мамлакатларидан келган 34 минг туристга хизмат кўрсатди. Самолёт бортининг ўзида эса 27 минг меҳмоннинг кўнгли хушнуд этилди. Бу—албатта айтишга осон. Бунинг учун қаҳвахона хизматчилари доим изландилар. Аҳолига маиший хизмат кўрсатишдаги янгиликларни қаҳвахона ҳаётига татбиқ этдилар.

Эндиликда Ўзбекистон пойтахтининг меҳмонларига кенг ассортиментда овқатлар тайёрланмоқда. Бу ерда «Тошкент» лангети, «Шарқ» борщчи, «Аэропорт» ромштекси, «Баҳор», «Пойтахт» салатлари тайёрланмоқда. Ўзбек миллий таомларига бўлган талаб ҳам ошиб бораётганлиги туфайли, палов, кабоб, сомса, чучвара, лағмон, манпар, мошхўрдалар тайёрланяпти. Уларнинг хушбўй, мазали бўлишида С. Кривощеева, Ю. Черепанова, Т. Устименко, А. Каналеева сингари моҳир ошпазларнинг ҳиссаси катта бўлаётир.

Яқинда қаҳвахона хизматчиларидан бир группаси Вильнюс шаҳрига бориб, у ердаги ҳамкасб дўстларининг тажрибаларини ўрганиб қайтдилар.

Аъло хизматлари эвазига СССР Ҳаво Флоти ва СССР савдо министрлиги томонидан берилган қўшақўша Фахрий ёрлиқлар қаҳвахонанинг 480 кишилик коллективини завқли меҳнатга чорлаяпти.

Р. ФАЙЗУЛЛАЕВ,
С. ЁҚУБОВ.

СУРАТЛАРДА: официантка З. Сотниченко бир группа туристлар хизматида. Меҳмонлар бу ерда кўрсатилаётган илтифотдан ниҳоятда хурсанд.

Моҳир пазандалардан (юқорида) А. Кривошеев билан Х. Абдуллаев узоқ масофага учаётган йўловчилар учун ажойиб тўйимли таомлар тайёрлаш устида ишлаётган пайт.

М. Нуриддинов фотолари.

● *Ташаббус қанот ёйсин*

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ВА МАДАНИЯТ

Конвейер линияси секин, лекин бир меъёрда, тўхтамасдан ҳаракат қилади. У эгилиб-букилиб асосий корпуснинг ҳамма цехларидан ўтади. Ҳар бир цех, ҳар бир участка ўзида тайёрланган деталь ва узелларни конвейерга ортади. Йиғув цехида бу деталь ва узеллардан «Ташавтомаш» заводи маркаси билан трактор прицеплари тайёрланади.

Бутун завод бош конвейер учун ишлайди. Лекин шу кунларда цехларда прицеп ишлаб чиқариш билан бевосита боғлиқ бўлмаган ишлар амалга оширилаётганлигини ҳам кўриш мумкин. Иккинчи механика цехида конструкторлар ва технологлар группаси прицепни буришда қўлланиладиган механизмлар ишлаб чиқариладиган участкада нималарнидир ўлчаб кўришмоқда. Бу ерда ишни тамомлагач, группа балкалар тайёрлаш участкасига ўтади.

— Йил бошида қабул қилган мажбуриятимизнинг пунктларидан бирини бажариш учун тайёрланяпмиз,— дейди цех бошлиғи Николай Волошин. — Бунда қўл меҳнатидан фойдаланиладиган участкалардаги ишларни механизациялаш кўрсатилган.

Завод коллективи томонидан йил бошида В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига қабул қилинган мажбурият асосан ишлаб чиқариш маданиятини ошириш ва меҳнат шароитини яхшилашга қаратилган. Шу мажбуриятга мувофиқ 1970 йилгача корхонада ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш даражаси ҳозирги 66 процентдан 78,6 процентга, шу жумладан бу йил 70,7 процентга етказилиши керак.

— Бу рақамлар остида жуда катта маъно бор,— дейди завод меҳнат ва иш ҳақи бўлими мудири Р. Эйсов. — Ишлаб чиқариш қуввати ортиши ва маданияти яхшиланиши эвазига биз 1970 йилгача корхонамизда оғир қўл меҳнати билан банд бўлган ишчилар сонини 36 процентдан 19 процентга камайтирамиз.

Инженер ва экономистлар корхонада меҳнатни илмий ташкил қилиш бўйича ишлаб чиқилган 8 та планни қаерда, қандай қилиб муваффақиятли жорий қилиш мумкинлиги ҳақида ўйламоқдалар.

Ҳамма цехлардаги поллар ремонт қилинмоқда, иш жойларига мармар тахтачалар ётқизилмоқда.

Корхонада шовқинни камайтириш йўлида ҳам кўпгина тадбирлар белгиланяпти. Ҳозир тўртта участкада шовқинни изоляция қиладиган махсус барабанлар ўрнатиляпти. Бўёқчилик участкасида ҳавони мўътадиллаштирадиган вентилятор ўрнатилди.

Юксак ишлаб чиқариш маданияти ва меҳнат шароитини яхшилаш учун ўзаро мусобақа бошлаган «ташавтомаш»чилар ҳали кўп ишларни амалга оширишни мўлжаллаб туришибди. Улар ҳеч нарсани унитиб қолдиришаётгани йўқ. Коллектив замонавий, илғор заводда ишлаб чиқариш кўрсаткичлари юқори бўлиши билан бирга, юксак маданиятга амал қилиниши керак эканлигини яхши билишади. Шунинг учун ҳам бу ерда территорияни асфальтлаш, кўкаламзорлар барпо қилишга эътибор берипяпти. Шу йил баҳорда завод ҳовлисига кўплаб манзарали дарахт кўчатлари экилди, янги гулзорлар барпо қилинди.

— Айниқса, биз ишчиларга маиший хизмат кўрсатишни яхшилашга эътибор беряпмиз, — дейди завод ишчилар комитети раиси Иван Михайлович Лукьянов. — Шу мақсадда яқинда 20 та автомат газ-сув буткаси ўрнатилди. Қўшимча янги 60 ўринли кафе қуряпмиз, ётоқхонада буфет очилди.

— Мажбуриятнинг амалга оширилиши заводга қанча фойда келтиради!

— Белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши йил давомида 300 минг сўм миқдорида фойда олиш, корхонанинг рентабеллик даражасини 0,6 процентга, меҳнат унумдорлигини икки процентга ошириш имконини беради.

Заводда ҳамма цех ва участкалар иштирокида ишлаб чиқариш маданиятини яхшилаш бўйича конкурс-кўрик ҳам ўтказиляпти. Бу тадбир ҳам коллектив қабул қилган мажбуриятни муваффақият билан бажаришга ёрдам беради.

Б. АКСАНИЧ.

БУТУНИТТИФОҚ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК КИНОФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

Москвадаги СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасидан 7 октябрдан 11 октябргача қишлоқ хўжалик кинофильмларининг биринчи Бутуниттифоқ фестивали ўтказилади. Бу тўғрида СССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография комитети, СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва СССР Халқ Хўжалиги Ютуқлари Виставкасининг дирекцияси қарор қабул қилди. Бундан буён бундай фестиваллар ҳар икки йилда бир марта ўтказиб турилади.

Бутуниттифоқ фестивалидан олдин қишлоқ хўжалик кинофильмлари мамлакат колхозлари ва совхозларида, район, область, ўлка ва республика марказларида кенг кўрикдан ўтказилиб, муҳокама қилинади.

Жюри аъзолари орасида қишлоқ хўжалик мутахассислари, кино ходимлари, олимлар, журналистлар, жамоат ташкилотларининг вакиллари бор.

Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фильмлари фестивалининг ғолибларини рағбатлантирмоқ учун мукофотлар белгиланди. Колхозлар ва совхозларда кўрикнинг энг яхши ташкил этганликлари учун 1000, 500,300 сўмлик учта мукофт берилади ва мукофотланганларнинг ҳар бири халқ хўжалик ютуқлари виставкасининг фахрий дипломи билан тақдирланади. Энг яхши қишлоқ хўжалик фильми СССР Халқ Хўжалик Ютуқлари Виставкасининг фахрий дипломи ва 1000 сўм пул билан мукофотланади.

Деҳқончилик ва ўсимликшунослик ка, чорвачилик ва ветеринарияга, қишлоқ хўжалигини механизациялашга ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг бошқа масалаларига доир энг муваффақиятли кинофильмлар халқ хўжалик ютуқлари виставкасининг дипломлари ва пул мукофотлари билан тақдирланади. Режиссёрлар, сценаристлар, операторлар, дикторларни мукофотламоқ учун виставканинг қирқ бешта олтин, кумуш ва бронза медаллари белгиланди.

МОСКВА.

БУГУН БУЮК СОВЕТ ШОИРИ В. МАЯКОВСКИЙ ТУҒИЛГАН КУНГА 75 ЙИЛ ТЎЛАДИ.

ТАСС фотохроникаси.

«САВДО ОРҚАЛИ ТИНЧЛИК ВА ҲАМЖИҲАТЛИККА»

Шундай шиор остида 6 августда Англияда иккинчи совет савдо саноат виставкаси очилади. 16 июлда Москвадаги журналистлар марказий уйида ўтказилган матбуот конференцияси шу воқеага бағишланди.

Бутуниттифоқ савдо палатаси президиумининг раиси М. В. Нестеров матбуот конференциясида тўплангандарга бўлажак виставка тўғрисида гапириб берди. Бу виставка Британия пойтахтининг энг катта виставка зали бўлган «Эрлс-корт» залида жойлашади ва 18 минг квадрат метр майдонни эгаллайди. Бу майдон Монреалдаги «Экспо-67» кўргазмасида СССР павильони эгаллаган жойдан анча катта.

Виставканинг саккиз минг экспонати мамлакатимизнинг 50 йил давомида экономика, сиёсат ва маданият соҳаларида эришган ютуқлари тўғрисида инглизларга ҳикоя қилиб беради.

«Эрлс-Корт» залининг марказий қисмини «фан» бўлими эгаллайди. Бу бўлим экспонатлари орасида биринчи йўлдошнинг, «Луна-9» автомат станциясининг, планеталараро «Венера-3» станциясининг айнан кўчириб олинган нусхалари бор. «Атом-тинчликка» темасидаги экспозицияда атом заррачалари тезлаткичларининг ва атом реакторларининг плазмани тадқиқ қилиш учун ишлатиладиган терма ядро установкаларининг, атом электр станцияларнинг моделлари қўйилади.

Махсус чиқарилган кинохроника фильмлари, телефильмлар, фотографиялар, рангли диапозитивлар ҳам совет кишисининг ҳаёти тўғрисида, мамлакатимизнинг санъати ва маданияти гуллаб-яшнаётганлиги тўғрисида ҳикоя қилиб беради.

(ТАСС мухбири).

Осиё ва Африка ёзувчиларининг Тошкентда бўладиган конференцияси олдидан

ЭРОН ПАЛОВИ

ҲИКОЯ

Кришан ЧАНДР.
Ҳинд ёзувчиси.

Бугунги кеча меники эди. Бунга сабаб, ёнимда пулим йўқлиги. Менда пул бўлган кунлари кеча менинг ихтиёримда эмасдек туюлади. Бундай кунларда у қирғоқ бўйлаб чўзилган асфальтда кетаётган автомобилларга, милтиллаётган чироқларга, «Эмасидор» меҳмонхонаси томида рақс тушаётган кишиларга қарашлидай туюлади.

Бироқ бугунги кеча бутунлай менга қарашли эди. Тунги самонинг ҳамма юлдузлари, Бомбейнинг ҳамма кўчалари меники эди. Ёнимда озгина бўлса ҳам пулим бор пайтларда шаҳар менга ёмон таъсир қилади. У тепамда худди босқинчининг қиличидай осилиб туради. Ана шунда ҳар қайси жисм шубҳа билан қараётгандай туюлади. Уларнинг ҳаммаси, шимдан тортиб, ажойиб радио приёмниккача: «Мендан узоқ тур», — дейишарди. Бироқ пул бўлмаган чоғларда бутун шаҳар фақат сенинг учун барпо қилингандай туюлади. Тош йўлнинг ҳар бир тошида, ҳар бир осма чироқли симёғочда мен: «Башан учун, оч ёзувчи учун қурилган», — деган сўзларни ўқийман.

Бундай кунларда мени полиция ҳам, машина остида қолиб кетиш хавфи ҳам ташвишлантирмайди. Мазза қилиб хаёлга берилмай, очликнинг кайфини суриб кетаётганимда, гўё мен ўз оёғим билан юрмайман, балки Бомбей кўчаларининг ўзи мени кўтариб кетаётгандай бўлади. Чорраҳалар, бозорларнинг тор кўчалари катта-катта биноларнинг қоронғи бурчаклари: «Буёққа кир, бизларни кўр, биз билан бирга бўл, ахир, сен саккиз йилдан буён Бомбейда турганинг ҳолда ўзингни келгиндидай тутасан. Кел бу ёққа, бизга қўлингни бер!» — деб чақиришади мени.

Бугунги кеча меники эди, у менинг кўнглимга қўрқув солмас эди. Чўнтагида пули кўплargина қўрқишади. Қуруқ чўнтаклилар мамлакатида фақат пулдорлардангина қўрқиш керак. Биздан тортиб олишга арзигулик нимамиз ҳам бор дейсиз?

Мен, Бомбей кўчаларида кечаси соат ўн иккидан кейин юриш ман қилинганлиги ҳақида қонун бор деб эшитдим. Нима учун? Сабаби нима? Бомбей кўчаларида кечаси соат ўн иккидан кейин нима воқеалар юз беради, биздан нимани яширмоқчилар? Мен билишим керак, қандай бўлмасин билиб оламан. Мен, биздан яширишаётган кишиларни кўраман ва уларга ўз қўлимни узатаман.

Шундай фикрлар билан Чёрч Гейт станциясидан бошланадиган кўчани кесиб, Юнисверсити Грацид майдонига чиқдим. Мен майдонни кесиб ўтиб, нариги бетда жойлашган катта телеграф биносининг олдига бормоқчи, у ердан бозорга ўтмоқчи эдим. Бироқ, майдондан ўтаётиб, майдон бурчагида кичкинагина боғчада ўтирган болалар тўдасини кўриб қолдим. Улар ўт устида давра қуриб ўтиришар, чапак чалишиб:

Мен сенга ошиқман.
Сен менга ошиқ.
Иккимизни ўртар
муҳаббат,

деб ашула айтар эдилар.

Болалардан бири тиззалари орасидаги ёғоч қутини ноғора қилиб чалар, бошқа бири бўлса ёғоч сивизғадан садо чиқаришга уринар эди. Уларнинг ҳаммаси куй оҳангига тебраниб турарди ва куйлар эдилар.

— Ичингизда ким кимга ошиқ? — сўрадим мен уларга яқинроқ келиб.

Болалар куйлашдан тўхташиб, бир дақиқа менга диққат билан тикилишди. Мен одамлар кўзига ким бўлиб кўринишимни билмайман, бироқ одатда улар бир қарашдаёқ менга шунчалик ишонч ҳосил қилишардики, мени ўзларининг энг яқин дўсти деб ҳисоблашар эдилар. Улар ўз қалбларини жон-диллари билан менга очар, юракларидаги дард-аламларини менинг олдимда тўкиб сочар эдилар. Менинг кийимимда, ташқи кўринишимда кўзга ташланарли белги йўқ. Юзим ҳамма қатори оддийгина, қимматбаҳо кийим кийиб юрувчи кишиларга хос бўлган мағрурлик кеккайиш шуҳратпарастликнинг изини ҳам кўрмайсиз. Мен энг оддий сандал, дағал матодан тикилган шим ва кўйлак кияман. Очиғини айтганда, кўйлагимнинг орқаси одатда кир бўлади. Бунинг сабаби иккита. Биринчидан, уйда ерда ётаман, иккинчидан, деворга суяниб ўтириш каби ёмон одатимни тарк қилолмайман. Бундан ташқари, менинг ҳаётимда тоза деворлардан кўра ифлослари кўпроқ учрайди. Кўйлак, қоида бўйича, елкадан узила бошлайди. Шунинг учун сиз у ерда ямоқни тез-тез учратиб турасиз. Бу ямоқлар, ўзингиз билганингиздай, ўртада пайдо бўлган йиртиқни бириктириш учун солинади. Кишилар кўпинча йиртилган жойни чатиб қўйишга ҳаракат қилишади. Чунки ҳар ким ҳам қора кўйлакка атиргул тикишнинг уддасидан чиқа бермайди. Ахир, тикишнинг бу икки тури орасида жуда катта фарқ бор, шундай эмасми? Оламда ташқи кўриниши мутлақо бир хил бўлган икки киши бўлиши мумкин эмас. Ҳар куни мен Бомбейда ҳар хил кишиларни, ташқи кўринишлари турлича бўлган юз минглarча одамларни учратаман. Бироқ уларнинг елкаларидаги ямоқлари ҳаммасида бир хил бўлади. Юз минглarча ямоқлар эски ҳаёт йиртиғини бекитиш учун астойдил ҳаракат қиладилар.

Бир танқидчи, менинг асаримни ўқиб чиқиб: «Мен биронта ҳам инсон чеҳрасини кўрмадим», — деди. Ҳа, мен бу камчилигимни тан оламан. Мен ўз қаҳрамонларимнинг юзини кўрсатмайман ҳисоб, мен уларнинг ҳаёти, кураши, уларнинг кундалик меҳнатлари ҳақида ҳикоя қиламан. Чунки буларсиз бирон та ҳам ҳаққоний социал роман, биронта ҳам повесть, биронта ҳам ҳикоя яратилиши мумкин эмас. Шунинг учун ҳар сафар одамлар мени кичик хизматчига, эскичига ёки тароқчига ўхшатса суюниб кетаман. Ҳеч ким мени шу вақтгача министрга ёки ўғрига ўхшатгани йўқ. Шунинг учун ҳам юз минглarча кичкина одамлар мени ўз тенгдошлари билиб сафларига ортиқча расмиятсиз қўшиб олишганда ва мени ўз дўстлари деб ҳисоблашганда хурсанд бўламан.

Бу ерда ҳам худди шундай бўлди. Қисқа муддатда каминани текшириб бўлишган заҳоти болалар жилмайишди ва улардан бири:

— Ёнимизга ўтиринг, ака, хоҳласангиз биз билан бирга ашула айтинг, — деди.

Бу сўзларни айтган новча, озғин бола тахта қутисини яна тақиллатишга тутинди. Бошқалар ашулани бошлашди:

Мен сенга ошиқман
Сен менга ошиқ,
Иккимизни ўртар
муҳаббат...

Мана новчи бола қутисини улоқтириб, ғужанак бўлиб, бошини тиззалари устига энгаштириб ўтирган ўртоғига мурожаат қилди:

— Хой, Мадҳубала, сен нега ашула айтмаяпсан?

Мадҳубала бошини кўтарди. Унинг юзи машҳур кино артист Мадҳубаланинг юзи каби гўзал эмас эди. Ўнг юзини даҳанидан чаккасигача етган тиртиқ хунуклаштириб юборган эди. Юзида яна чечакнинг чўтири ҳам яққол билиниб турар эди. Унинг юмалоқ юзидаги кичкина кўзлари иккита тор тешикни эслатар эди. Қуриб қолган лабларини ялаб:

— Мени ўз ҳолимга қўй! Менинг қорним оғрияпти. — деди.

— Аҳмоқ, яна Эрон палови едингми?

— Едим, — хўрсиниб тан олди Мадҳубала...

— Нега единг?

— Нима қилай, бугун атиги тўрт жуфт ботинка тозалаган бўлсам...

Ҳаммасидан ёши катта кўринган, устки лабида ва даҳанида мўйлови сабза урган иккинчи бола бурнини қашиб, Мадҳубалага мурожаат қилди:

— Қани, Мадҳубала, майдонни бир айланиб чиқ. Тур, тур ўрнингдан, мен ҳам сен билан бирга бораман. Икки марта айланиб чиқсанг, қорин оғриғинг босилади.

Мени ўз ҳолимга қўйинглар!

Яхшиликча ўзинг тур, бўлмаса тургазиб қўяман!

— Вой, Кокку, менга тегма, анча тузалиб қолдим.

— Тур ўрнингдан деяпман, ифлос, фақат сен бизнинг ашуламизни бузяпсан!

Кокку Мадҳубалани кўтариб, майдонга судраб кетди. Менинг ёнимда ўтирган бола бўйнини қашлаб:

— Нима қилишингни билмайсан киши, Эрон паловини есанг ҳам ёмон, емасанг ҳам ёмон!

— Нима дединг, ука? — гапга аралашдим мен. Эрон палови жуда мазали нарса, ундан қорин оғримайди...

Болалар кула-кула қотиб қолишди. Улардан бири, мен олдин ҳам номини эшитган, кўйлаги дабдала бўлиб кетган, калтагина иштон кийиб олган Кулдип Каур деган бола менга қараб:

— Қараб турсам, сен ҳали Эрон паловини еб кўрмаганга ўхшайсан, — деб қолди.

У кўйлагининг тугмаларини еча туриб, Эрон ресторанидан сотиб олишадиган овқат қолдиқларини Эрон палови деб аташларини айтиб берди. Болалар мижоз кам учраб, керагича пул ишлайолмаган кезларида Эрон палови билан овқатланишга мажбур бўлишар эди.

(Давоми бор)

Бир неча кундирки, М. Горький номидаги Фарғона область музикали драма ва комедия театрининг санъаткорлари шаҳримизда меҳмон бўлиб турибди. Санъат шинавандалари уларнинг спектаклларини мароқ билан томоша қилмоқдалар.

СУРАТДА: (чапдан) театрнинг етакчи артистларидан Ўзбекистон ССР халқ артисти Мурoджон Аҳмедов ва солист Жалолиддин Охуновлар.

И. Глауберзон фотоси.

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

Ойнинг рангли харитаси

Ватанимиз пойтахтида Ойнинг рангли харитаси босмадан чиқди. Ойдаги «денгизлар», тоғлар, кратерлар, чўққи ва пасттекисликлар ҳамда бошқа нарсалардан беш юздан ортиқроғи рангли бўёқларда кўрсатилган. Совет ва америка космик кемалари туширган районлар ҳам харитадан ўрин олган.

Ўрта Осиё музликлари

Қирғизистон тоғларида олти ярим квадрат километрдан ортиқ майдонни музликлар эгаллаган. Ана шу майдонда, олимлар ҳисобига кўра, олти миллиард кубометрга яқин сув йиғилгандир. Кузатишлардан музликларнинг камайиши тўхтаганлиги, баъзи жойларда эса уларнинг яна кўпая бошлаганлиги маълум бўлди.

Занглашни йўқотиш

Латвиялик кимёгарлар бир группа цех олимлари билан биргаликда саноат учун катта зарар келтирувчи процесс — занглашнинг олдини олиш мумкин бўлган модда синтез қилишга муваффақ бўлдилар. Олинган моддани коррозия маҳсулотлари модификатори деб атадилар. Препарат металл устида плёнка ҳосил қилиб, занглаш процессининг олдини олади.

Соат комбинат

Сердобскдаги заводда «Маяк» маркали соат-комбинат ишлаб чиқарила бошланди. Соат циферблатида аниқ вақтни кўрсатувчи механизм билан бир каторда ҳаво температураси билан атмосфера босимини кўрсатувчи термометр билан барометрлар ҳам жойлашган. Шу заводда чиқарилаётган электрон-механик соат бир йилгача бураламасдан ишлай олади.

Икки карра икки тўрт эмас

Альберт Эйнштейннинг нисбийлик назариясини янада ривожлантириш масалалари билан шуғулланувчи бир группа новосибирсклик математик олимлар ер юзасида икки карра икки тўртдан ортиқ деган хулосага келдилар. Бу фарқ 0,000 000 003 га тенг бўлиб, Марс планетасида эса бу сон 0,01 га тенглашади. Олимлар галактикалар орасидаги саёҳат пайтида бу фарқни ҳисобга олмаслик мумкин эмаслигини уқдирадилар.

Энг совуқ жой

Метеоролог олимларимиз узоқ вақт давомида ер юзининг энг совуқ жойи Ёқутистон деб ҳисоблардилар. Кейинроқ совуқ жой Антарктида деб топилиб, бу ерда минус 83,3 градус температура ўлчангандн. Яқинда шу қитъанинг жанубий қисмида рекорд сон — минус 94,5 температура қайд қилинганлиги маълум бўлди.

Қоҳира яқинидаги Ҳелуан шаҳарчаси Бирлашган Араб Республикасининг чинакам оғир индустрия марказига айланди. Бу ерда СССР ёрдами билан саноат комплекси барпо этилмоқда. Ҳозир аглофабрика ва коксохимия заводлари, металлургия, станоксозлик заводлари ишга туширилди. Металлни совуқ ва иссиқ усулда прокат қилиш цехини барпо этиш меъёрига етказилмоқда.

СУРАТДА: СССРдан келтирилган ускуналарни совуқ прокат цехида монтаж қилиш пайти.

А. Горячев фотоси.
АПН.

БОНН ВА БОЛТИҚ

Бонн генералитети ва унинг НАТО бўйича иттифоқчилари Болтиқни социалистик давлатларга қарши муҳим агрессия майдони деб ҳисобламоқдалар. Ғарбий Германия реваншчиларининг стратегик фикрлашларида Болтиқ денгизига алоҳида ўрин берилади. Уларнинг фикрича бу районга ҳукмронлик қилиш Европада эҳтимол тутилган ҳарбий ҳаракатларнинг боришига ҳал этувчи таъсир кўрсатиши керак. Бундесвер раҳбарлиги ҳужум қилиш стратегиясининг планига асосланиб, ўзининг Болтиқ денгизи районида регионал бирлашган НАТО қўмондонлигига бўйсинувчи кучлари олдига ГФР кемалари ва ҳарбий-денгиз флоти авиациясини Варшава шартномаси аъзолари бўлган давлатларнинг Болтиқ Флотига қарши фойдаланиш, ГДР ва Польша соҳилларида десант ҳаракатларини қўллаб-қувватлаш вазифаларини қўймоқда.

ГФР ҳарбий-денгиз кучлари — бундесмаринененинг составида ҳозир 35.000 га яқин киши бор. Бирлашган флотга жумладан, тўққиз эсминц, 40 торпеда катери, тўққиз сув ости кемаси, бир неча юз десант кемалари киради. Улар 200 дан кўпроқ самолёт билан қуролланган. Икки ҳарбий-денгиз авиа эскадрильяси атом қуролини олиб бора оладиган самолётлар билан қуроллантирилган. Ғарбий Германия ҳарбий-денгиз кучларининг ядро имкониятларини янада ошириш планлаштирилаяпти. Бонн генераллари томонидан тасдиқланган программа АҚШ дан ракета ташувчи олти эсминц сотиб олишни кўзда тутмоқда. Улар бу эсминцларни Американинг энг янги нусхадаги ракеталари билан (маълумки бундай ракеталарни денгиздаги нишонларга қарши ишлатиб бўлғанидек, қуруқликдаги нишонларга қарши ҳам қўлланиш мумкин) таъминлашни талаб қилмоқдалар. Шунингдек, ракета ташувчи ўнта соқчи кема ва 34 та сув ости кемаси қуриш кўзда тутилган. Ҳарбий-денгиз кучларининг 14 авиаэскадрильясининг ҳаммаси «Старфайтер»лар билан қайта қуроллантирилади. Бундасмаринени қуроллантириш программасида десант кемалари қуришга ҳам муҳим аҳамият берилган.

Бонн ҳарбий-денгиз кучларининг шахсий состави қаттиқ интизомга ўргатилган ва ғоявий жиҳатдан ташвиқот қилинган. Денгиз офицерлари корпусида собиқ гитлерчи командирлар, нацистлар мустаҳкам жойлашиб олганлар.

Болтиқ бўйи давлатларининг халқлари Бонн милитаристларининг агрессив ташқи сиёсат йўли ўз хавфсизликларига озмунча хавф-хатар туғдирмаётганини яхши биладилар. Шунинг учун улар Болтиқ денгизининг тинчлик денгизи бўлиши учун бутун чораларни кўрмоқдалар.

Ростокда (ГДР) ҳар йили Болтиқ бўйи тинчлик ҳафтаси ўтказилаяпти. Анъана бўйича унда Болтиқ бўйидаги барча мамлакатларнинг, шунингдек, Исландия ва Норвегиянинг тараққийпарвар жамоатчилиги қатнашаяпти. Ҳафталик қатнашчилари барча яхши ниятли кишиларни Болтиқ денгизи районида ва бутун қитъада тинчликни зийраклик билан қўриқлашга чақирмоқдалар.

ГДР Панорама шарҳчиси.

Вернер ГРАФ,
агентлигининг
(АПН).

Қардош мамлакатларнинг маданият янгиликлари

ОЧИҚ ҲАВОДА МУЗЕЙ

Будапешт. (АПН — Центропресс). Венгриянинг Дунай дарёси қайриладиган энг хушманзара жойларидан бири бўлган Шканзенда очиқ ҳавода этнография музейи юзага келтирилаяпти. Бу ерда венгер халқ архитектурасининг турли даврлардаги ёдгорликлари тўпланади.

Музей 78 хольд майдонни (1 хольд — 0,57 гектар келади) эгаллайди. Тоғ ён бағрилари ва текисликларда, Дунай дарёси соҳилида 22 бино, шу жумладан турар жой ва хўжалик бинолари, ҳунармандчилик устахонаси, чўпонлар кулбаси, корчма, вино ертўласи, шамол тегирмонлари, оҳак ва кўмир ёндириш печлари қурилади.

Сунъий кўл соҳилидаги булоқ ёнида қадимги меҳнат қуролларининг коллекцияси жойлаштирилади. Шу ернинг ўзида балиқчилар хутори ва сув тегирмони қурилади. Ўрта венгер пастекислигида яшаган чўпонларнинг турмуши ҳақида ҳикоя қилувчи экспозиция катта қизиқиш уйғотади. Тоғлиқ жойда бир неча вино ертўласи қуриш белгиланди.

Қишлоқ — музейда қадимги жойлардан келтирилган Манде ва Мандок черковлари ҳамда бошқа тарихий бинолар пайдо бўлади. Мисол учун Мурасемен қишлоғидан эман дарахтидан қилинган қора ўчоқли уй, Анарч қишлоғидан эса қадимги тақачилик дўкони келтирилади.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

Солиқ йиғувчиларми ёки гангстерларми?

Яқинда Американинг Канзас-Сити шаҳрида миссис Дарра бир ярим ойлик боласини эмизиб ўтирганида унинг уйига граждан кийимидаги икки киши бостириб кирди. Ёш онанинг ҳар қанча норозилик билдиришига қарамай, улар онадан отаси солиқ тўлашдан бош тортаётганини «тан олишни» талаб қилиб, қўпол сўроқ қилдилар. «Сўроқ» шундай усуллар билан ўтказилдики, оқибатда миссис Дарра жиддий асаб касаллиги билан оғриб қолди. Кейинчалик суд аниқлашича, аёлнинг отасининг ҳеч қандай солиқ қарзи бўлмаган, лекин бундан миссис Дарранинг аҳволи енгиллашмаяпти.

Сўроқ қилган икки киши полициянинг ёки Федерал тергов бюросининг агенти эмас, солиқлар федерал департаментининг инспекторлари экан-у, иш методларини гангстерлар ва яширин полициядан ўрганиб олишган экан. Улардан бусиз ҳам «қонуний» тўловларга кўмилиб ётган америка гражданларидан қонунсиз қўшимча солиқлар йиғиш учун фойдаланилади. Расмий маълумотларга қараганда, сўнгги 20 йил давомида АҚШда солиқ теримлари 300 процент ўсган ва астрономик рақамни — 218,7 миллиард долларни ташкил этган. Бу жуда катта солиқ баросининг ҳаммаси асосан меҳнат кишиларининг зиммасига тушади.

Вашингтон сиёсий арбобларининг молиявий ғирромликларини фош этувчи мақолалари билан машҳур бўлган америкалик журналист Жон Баррон «Ридерс дайжест» журналида АҚШ солиқ аппарати қилаётган ўзбошимчаликлар тўғрисида қизиқарли фактларни келтиради. Солиқ маҳкамаларининг агентлари ўз раҳбарлигининг бевосита кўрсатмаси билан ҳаракат қилиб эшиклар ва сейфларни бузмоқдалар, бухгалтерлик ҳужжатларини ўғирламоқдалар, америкаликларни қўрқитмоқдалар ва дўқ урмоқдалар. Улар шахсий хат алоқаларини контроль қилмоқдалар ва ўн минглаб америкалик солиқ тўловчиларнинг телефондаги гапларини яширин тингламоқдалар. Солиқ инспекцияси шундай методлар билан ишлаб, бир йилда 1 миллион 900 минг америкалик граждандан қонунсиз қўшимча солиқ ундириб олди. Бунда, зўравонликнинг сабаби доимо бир хил: гражданнинг гўё тезда тўлаши зарур бўлган қарзи бор эмиш. Қўрқиб ва ўзини йўқотиб қўйган солиқ тўловчилар адвокат ёллаш учун маблағи бўлмаганидан шафқатсиз давлат машинаси билан тортишиб ўтиришдан кўра, бор будини тўлашни маъқул кўрадилар.

Солиқ ҳокимларининг ўзбошимчалиги бутун мамлакатда норозилик тўлқинларини келтириб чиқарди. АҚШ конгрессига минглаб аризалар оқиб келди. Бу хатларни сенатор Норрис Каттон «инквизация даврининг даҳшатли тартибсизликларини ҳис қилаётган одамлар онгининг ҳайқириғи» деб атади. Жамоатчилик фикри тазйиқи остида АҚШ конгресси бу фактларни текшириш учун сенат комиссияси тузишга мажбур бўлди. Оқибатда қизиқарли «деталь» аниқланди: маълум бўлишича солиқлар департаментига конгресснинг ўзи шундай ваколатлар берган ва бу билан уни қонундан юқорига чиқариб қўйган экан.

Шундай қилиб, солиқлар маҳкамаси ҳар қандай ревизиялар, текширишлар ўтказиш ва гражданларни сўроқ қилиш ҳуқуқига эга. Солиқ ҳокимлари АҚШнинг ҳар қандай гражданини сенинг қарзинг бор, деб қонунсиз айблаши мумкин. Айбланаётган киши талаб қилинаётган миқдордаги маблағни дарҳол тўлаши ва шундан кейингина (журъати ва маблағи етса) ўзининг гуноҳсиз эканлигини исботлашга ҳаракат қилиб кўриши мумкин. Тўламаган тақдирда эса солиқ департаменти унинг бутун мол-мулкини мусодара қила олади.

Кунлардан бирида фермер Ноель Смит тонгги газетани варақлаб, солиқ инспекцияси уни тўққиз йиллик қарзи борликда айблаётганини билиб ҳайратда қолди. Солиқ маҳкамасининг агентлари унинг ҳамма маблағларини, жумладан — 70 яшар онасининг страховние ҳужжатигача мусодара қилдилар, мулкини эгаллаб, контейнерларга ғалласини жойлашиб, қолган қисмини сотишга киришдилар. Фермер Ноель Смит ўзининг ҳақ эканлигини исботлаш мақсадида тўрт йил давомида ҳақиқат излаб судларга қатнади.

Солиқ тўловчиларнинг ҳамёнидан энг сўнгги чақасигача қоқиб олаётган солиқ маҳкамалари шу билан бирга корпорация ва монополияларга ҳомийлик қилмоқдалар. Жон Баррон шундай мисол келтиради. Нью-Йоркнинг «Уэбб энд Кнапп» фирмаси етти йил давомида солиқлар бўйича 27 миллион доллар қарз бўлиб қолган. Бироқ ҳукмдорлар «ундириб олишнинг имкони бўлмагани учун» ундан кечиб юборган. Американинг олти параходчилик компаниясининг 23 миллион доллар қарзини ҳам худди шундай йўл билан кечиб юборди. «Юнайтед Стейтс ньюс энд Уорлд рипорт» журналининг гувоҳлик беришича, солиқ ҳукмдорларининг ҳомийлиги натижасида Америка монополиялари ва айрим капиталистлар ҳар йили хазинага камида тўрт миллион доллар кам маблағ бермоқдалар.

Яқинда конгресс аҳолидан олинадиган даромад солиғини яна 10 процентга ошириш ҳақида ҳукумат қонун лойиҳасини қабул қилди. Гангстерлар қамчи ва солиқ инспектори гувоҳномасини олиб яна катта йўлга чиқадиган бўлди...

В. ВЛАДИМИРОВ.
(АПН).

Шарқий Словакия металлургия комбинати қурилишига Совет Иттифоқи катта ёрдам беряпти. Кошецедаги бу қурилишда совет машиналари ва ускуналаридан фойдаланилаяпти.

СУРАТДА: металлургия комбинатида учинчи домна печининг қурилиши.

ЧТК — АПН фотоси.

1990 ЙИЛ — МИЛЛИОН ЙЎЛДОШ

КОСМИК эранинг ўтган ўн ярим йили ичида юзлаб сунъий йўлдошлар ва ўнлаб автоматик станциялар туфайли ердаги воситалар ёрдами билангина асосан қилиб бўлмайдиган ажойиб кашфиётлар қилинди. Шу билан бирга киши томонидан яратилган сунъий осмон жисмлари халқ хўжалигида, жумладан алоқа ва об-ҳаво йўлдошлари сифатида тобора кенгроқ қўлланиляпти.

Эндиликда энг хил-ма-хил мақсадлардаги йўлдошлар ва автоматик станцияларни учиришлар кўпаяборади деб ишонч билан айтиш мумкин. Шу билан бир вақтда космик бўшлиқни текшириш ва ундан фойдаланишда бевосита қатнашувчи мамлакатлар сони ҳам ўсаборади.

Совет Иттифоқи ва АҚШдан кейин 1965 йилдан бошлаб Францияда йўлдошлар учирила бошланди. Америка ракеталарининг ёрдами билан Англия, Канада, Италия, Франция ва Австралия йўлдошлари орбитага чиқди. Япония, ГФР ва бошқа мамлакатлар йўлдош учиришга тайёргарлик кўрмоқда. Натижада 1968 йилнинг март ойи ўрталарига келиб барча мамлакатлардан 670 га яқин космик объект муваффақиятли равишда учирилди. Шу билан бирга йўлдошлар учириш сони ҳар йили тўхтовсиз равишда ўсаборди. 1958 йилда 8, 1963 йилда 55, 1967 йилда эса 127 йўлдош учирилди.

Кўпинча бир учиришда орбитага бир неча йўлдош чиқарилди. Жумладан битта ракета билан турли орбитага «Электрон» номли икки совет йўлдоши чиқарилди. АҚШ да эса бир ракета билан бир неча марта 8 тагача кичик ҳажмдаги алоқа йўлдошлари учирилди. Венера, Марс баъзан эса Ойга қараб совет станцияларини учириш вақтида оғир йўлдош орбитага техминан чиқди ва ундан станциялар ажралиб чиқиб йўл олди. Оғир йўлдошнинг ўзи эса бир қанча вақтгача орбитада қолди. Ниҳоят деярли ҳар бир учириш йўлдош билан бирга учирувчи ракетанинг сўнгги босқичи ҳам чиқди, баъзан эса ракетанинг бурун қисмлари ва контейнерлари, йўлдошни сўнгги босқичга бириктириб турадиган деталлар ва бошқа «металл парчалари» ҳам орбитага чиқиб қолди. Ракетанинг сўнгги босқичи портлаб, орбита бўйлаб юзлаб металл парчалари турна қатор бўлиб учиб юрган ҳодисалар ҳам бўлди. Масалан, 1961йил июлида Америкада бир йўлдошни учириш вақтида сўнгги босқич 211 бўлакка портлади ва бу бўлаклардан баъзилари 1968 йил бошигача орбитада мавжуд бўлиб турди. Бундай ҳолларда ҳар бир бўлак кузатувчиларнинг «ҳисобида» бўлди. Уларнинг орбитаси одат тусида яхши маълум.

Шу йилнинг март ойи ўрталаригача учирилган космик аппаратлар ва улар билан бирга чиқарилган деталларнинг умумий сони 3300 га яқиндир. Булардан 800 га яқини йўлдошлар, автоматик станциялар ва учувчи кемалардир. Орадан бир қанча вақт ўтгач, космос йўлдошлар бир-бири билан тўқнашадиган ва космонавтлар янги хавф-хатарлар олдида қоладиган даражада «тиқилинч» бўлиб қолмасмикин? деган савол туғилади. Американинг икки йўлдоши тўқнашганлиги ҳақида хабар қилинган эди-ку ахир? Тўғри, улар атиги ўзларининг узун антенналари билан бир-бирига илинишган, сўнгра тинчгина ажралишган эдилар. Бунинг устига улар битта ракета билан учирилган ва жуда яқин орбиталарда ҳаракат қилган эдилар. Шунинг учун бу ҳодиса характерли эмас. Қўйилган саволга фақат йўқ деб жавоб бериш мумкин.

Гапни автоматик станциялардан бошлайлик. 1959 йилнинг январида биринчи сунъий сайёра бўлиб қолган «Луна-1» космик ракетаси биринчи автоматик станция эди. У Ерга ҳеч қачон бир неча миллион километрдан ошиқроқ яқинлашаолмайди. Бу нарса «Венера-1», «Венера-2», «Марс-1» автоматик станциялари, СССР да учирилган бир неча «Зонд» ва Америкада учирилган «Пионер» ва «Моринер» автоматик станцияларга ҳам тааллуқлидир. Совет Иттифоқи ва Американинг Ойга учирилган бошқа бир хил станциялари «десант» туридаги станциялар эди. Улар Ойга етиб олгач унинг юзасида қолишди. Маълумки совет ва Америка Ой йўлдошлари мавжуд. Улар ҳам Ердан узоқдадир. Американинг тўртта Ой йўлдоши ўз вазифасини бажарганидан кейин «Ойга» ташлаб юборилди» Совет «Венера-3 ва «Венера-4» станциялари Венера сайёрасига етиб унинг юзасида қолдилар.

Американинг бир неча алоқа йўлдоши Ердан нисбатан узоқда (тахминан 36.000 километр нарида) учиб юришипти. Бир қатор йўлдошлар янада олисроқда учишяпти. Узоқлик нақадар кўпроқ бўлса, учрашув эҳтимоли ҳам шунчалик камроқ бўлади.

Ўнлаб совет ва Америка йўлдоши Ерга қайтарилди. Булар бошқариб учирилувчи ва синаш космик кемалари ҳамда бошқа йўлдошлар бўлиб улар ёрдамида «атмосферага кириш» масаласи ўрганилади.

Биринчи совет Ер йўлдошлари ва «Космос» сериясидаги кўпгина йўлдошлар сингари Ерга яқин жойда учиб юрадиган йўлдошларга келганда гарчи уларнинг орбиталари баландлигида атмосфера зичлиги биз одатланган атмосфера зичлигидан миллиард ва миллиард марта камроқ бўлса ҳам «ҳавосиз» бўшлиқда учиб юраётганлари йўқ. Бироқ атмосферанинг ана шу арзимас белгилари ҳам тормозланиш таъсирини кўрсатади ва орбита баландлиги аста-секин камая боради. 150—160 километр баландликда йўлдош фақат бир-икки марта айланиб чиқа олади. Шундан кейин у аэродинамика тормозланиши натижасида бузилади ва йўқ бўлиб кетади. Учирувчи ракета ва нисбатан кам «солиштирма оғирлик» ка ҳамда хаво қаршилигига дуч келадиган шаклга эга бўлган бошқа деталлар тезроқ тормозланиши табиий бир ҳол. Мисол учун биринчи совет йўлдоши 94 кеча-кундуз, уни учирувчи ракета фақат 57 кеча-кундуз, «Космос—197» 35 кеча-кундуз, унинг ракетаси 13 кеча-кундуз яшади.

Шундай қилиб йўлдошнинг яшаши орбитасининг баландлигига ва айниқса энг кам баландлигининг олислигига боғлиқдир. Масалан Американинг «Эксплореро—17» номли Ер йўлдоши энг кам баландлиги 255 ва энг кўп баландлиги 920 километр бўлган орбитада уч ярим йил яшади. «Эксплореро-30»нинг энг кам баландлиги 704,энг кўп баландлиги 890 километр бўлган орбитада яшаш муддати 200 йилга чамалаб қўйилган. Агар энг кўп баландлик ўн ва юз минглаб километр бўлса йўлдош ҳаракатига Қуёш ва Ойнинг тортиш таъсири сезила бошлайди ва унинг «ҳаёт» фаолиятини кескин ўзгартиради. «Луна-3» Ойнинг орқа томонини фотосуратга олгандан кейин 1959 йилда энг кам баландлиги 40.000 ва энг кўп баландлиги 480000 километрлик орбитага чиқиб олиб ярим йилчагина яшади. Ҳолбуки бир ярим-икки минг ва бундан ҳам кўпроқ баландликдаги доирага яқин орбиталардаги йўлдошлар ноаниқ муддатгача узоқ яшай оладилар.

Йўлдошларнинг яшаш муддатини аниқ билиш текшириш ишларининг қанча вақт давом этишини планлаштириш ва одамнинг фазога учишини планлаштиришда жуда муҳимдир. Биринчи совет йўлдошининг ғоят катта «хизмат»ларидан бири унинг атмосфера зичлигини биринчи бўлиб аниқлаганлигидадир. Кейинчалик юқори атмосфера зичлиги Қуёш активлигига ҳам боғлиқ эканлиги аниқланди. Қуёш энг кўп даражада активлик кўрсатганида бу зичлик айниқса катта бўлади. (1968 йил ҳам ана шундай йил эканлигини эслатиб ўтамиз). Бу даврда йўлдошларнинг яшаш муддати орбитанинг баравар баландлигида камайиб кетади.

Катта оғирликдаги йўлдошлар бошқа баравар шароитларда узоқроқ яшайди. Бироқ жуда енгил аммо катта ҳажмли йўлдошлар нисбатан узоқ «яшайди». Бунга Қуёшнинг ёруғлик босими таъсир этади. Мисол учун Американинг «Эхо-1» номли йўлдошини (диаметри 30,5 метр, оғирлиги 63 килограмм) қуёш нурлари 0,56 грамлик куч билан «босди». Натижада йўлдош ҳисоблашдаги муддат (бир йилгача) ўрнига қарийб 8 йилдан бери яшамоқда.

Демак, Ер яқинидаги кўпчилик космик объектлар нисбатан узоқ яшамайдилар. Қулаган ва қайтарилган ҳамма объектларни ҳисобга олиб 1968 йилнинг 15 мартигача Ер атрофида кўпи билан 300 йўлдош ва 800 ракета ҳамда майда деталлар (бунга Ой ва Қуёш йўлдошлари кирмайди) ҳаракат қилганини ҳисоблаб чиқиш мумкин.

Ҳозирги вақтда **Ер атрофидаги йўлдошлар учун ҳали ўрин етарли. Бир объект иккинчи, бири билан бир неча минг километр наридан туриб учрашяпти. Бироқ космос «аҳолиси» тез кўпайиб боряпти.** Жумладан, 1958 йилнинг 31 декабригача Ер атрофида 5 йўлдош ва икки ракета учиб юрган бўлса, 1963 йилнинг 31 декабригача 84 йўлдош ва 370 ракета, 1968 йилнинг мартигача эса юқорида кўрсатилганидек 300 дан кўпроқ йўлдош ва 800 ракета ҳамда майда деталлар учиб юрди. **Агар Ер атрофидаги космик объектлар сонининг ўсиши шу суръатда давом этаверса 1990 йилга бориб бундай объектлар сони миллионга етади.**

Космик текширишларнинг ҳозирги замондаги қулочини бошқа бир рақам — учирилган ҳамма объектларнинг оғирлиги янада равшанроқ кўрсатиб беради. Ҳозирги вақтда бу оғирлик 2300 тоннага яқинлашяпти! Бу оғирликнинг ярмидан кўпроғи Ер атмосферасида «ёниб» кетди. Булар оддий металлгина эмас, балки энг юксак даражадаги йиғноқ ва юксак даражада ахборот берувчи мураккаб ўлчов ва радио орқали эшиттирувчи қурилмалар эди.

Яқин келажакда олимларнинг муҳим вазифалари ҳал қилишлари — космосга учирилиб, ўз муддатини ишлаб бўлган объектларни йиғиб олиш ва уларни ремонт қилиш ҳамда янгидан учириш учун Ерга қайтаришни ўрганишлари керак бўлади. Фан тараққиёти Ер, Ой ва Қуёш атрофидаги орбиталарга, Ой устига ва бошқа осмон жисмларига янги автоматик ва одам яшайдиган станцияларни чиқаришни талаб қилажак. Улар коинот сирларини очадилар, узоқ ерлардан алоқа қилишни таъминлайдилар, об-ҳавони аниқлашда, навигация, геодезия ишларида инсоният тараққиётининг қудратли қуроли бўлиб хизмат қиладилар.

Виктор БАЗИКИН,
СССР Фанлар академияси Бутуниттифоқ астрономия-геодезия жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

(АПН).

БАРОКАМЕРА ДАВОЛАМОҚДА

«Гипербарияли оксигенациялаш» — қийинлик билан айтиладиган бу икки сўз ҳозир медицина матбуотида борган сари кўпроқ учраяпти. Врачлар барокамераларда янгича усулдаги хирургия даволашларини ана шундай деб атамоқдалар. Бу барокамераларда босим одатдагидан бир неча баробар кўпроқ бўлади.

... Бундан қарийб ўн йил илгари голландиялик профессор Бурема «қонсиз ҳаёт кечириш» деган мақоласини эълон қилди. Бу мақолада у ўзи ўтказган фавқулоддаги тажриба ҳақида ҳикоя қилади. Бу текшириш 10 атмосфера босими остидаги барокамерада ўтказилган эди. Олим бу барокамерага тажриба қилинаётган жониворни жойлаштириб, унинг организмидаги қонини олди ва унинг ўрнига физиологик эритма юборди. Жонивор яшашда давом этди. Оксигенациялашнинг таъсири ана шундай бўлган эди.

Унинг моҳияти шундаки, босим оширилганда бадандаги суюқликлар кислородни анча яхшироқ ўзлаштирадилар. Шу билан бирга организм бир неча вақт қон иштирокисиз нафас олиб тура олади. Маълумки, одатдаги шароитда қон кислород ташувчи бўлиб хизмат қилади.

Бурема тажрибаси ўзига хос ажойиб илмий реклама бўлди. Бироқ яхши реклама деган сўзнинг маъноси шундаки, олим организмни, унинг асосий суюқлиги бўлган қондан маҳрум қилиб, охирги чекда иш тутиш йўли билан оксигенациялашнинг қудратини кўрсатиб берди. Агар қоннинг бемор организмида оқиб юришига халақит бермай, барокамерага жойлаштирса қандай бўларкин? Бундай қилинганда оксигенациялашнинг ҳаётбахш таъсири янада катта куч билан кўринарди. «Ҳаёт дарёси» кислородни одатдагидан кўра анча яхшироқ ўзлаштира бошлар, ҳар бир орган, ҳар бир ҳужайрани кислород билан тўйдиргунча таъминлар эди. Ахир, зарарланган касал организм учун энг биринчи даво кислород-ку. Баданимизда қандай касаллик пайдо бўлса ҳам касаллик процесси ҳамиша тўқималарга «кислород етишмаслиги» билан бирга ўтади. Бу етишмовчиликни тугатиш эса организмга янги куч бағишлаш, кислородни врачнинг иттифоқчисига айлантириш деган сўз.

Гап оғир юрак, томир, ўпка касалликлари бўлган бемор кишилар — оддий шароитда хирургия аралашуви ғайри қонуний деб топилган оғир касал кишилар устида борганида барокамерада операция қилиш имкониятлари айниқса катта. Москвадаги тажриба ва клиника хирургияси институтида бундай операцияларда томирлари оғир жароҳатланган беморларнинг қўл-оёқларини кесиб ташлашни тугатдилар.

Барокамера яна қачон ёрдам бераолади? Оғир юрак касаллиги, тромбоз, газ гангрени касалликлари вақтида ёрдам бераолади.

Операция қилиш учун барокамера унчалик катта бўлмаган, тахминан ошиқча 2—3 атмосфера етиб қолиши маълум бўлди. Бу «оғирлик» ҳатто операция қилувчи врачларга ҳам халақит беролмайди. Улар қулоқлардаги ёқимсиз сезгилардан қутилиш учун қўнаётган самолётдаги кишилар каби конфет сўрадилар, холос. Наркоз таъсирида ётган бемор эса бу босимнинг фарқини сезмайди.

Ҳозир янги усулнинг муваффақиятлари кучни биринчи марта синаб кўриш, холос. Медицина барокамералари ҳозирча бир неча мамлакатдагина бор. Москвада текшириш ишларини таниқли академик хирург Борис Петровский бошчилигидаги врачлар коллективи олиб бормоқда. Меҳнатни муҳофаза қилиш илмий-текшириш институтининг ходимлари медикларга ёрдам бермоқдалар. Операция барокамераси шу институтда турибди. Даволаш ва синаш ишларига профессор Сергей Ефуни бевосита раҳбарлик қилмоқда.

— Барокамералардан биргина операцияда фойдаланиб қолмаслик учун ҳамма асослар бор, —деди у, — ошиқча босим кўп қон йўқотиш вақтида организмнинг жонланиши, мияга қон кетиши, оғир лат ейиш вақтида ҳам ёрдам бераолади. Барокамера инфаркт билан касал бўлган бемор учун энг яхши «палата» ҳисобланади. Кислород билан кўп даражада таъминланиш юрак мускулларини зўр бериб ишлашдан озод қилади ва унинг нормал ишлаши учун шароит яратиб беради.

Медицина барокамералари ҳозир Москва, Киев, Куйбишев, Ленинград шаҳарларида ишлатиляпти.

Ю РИБЧИНСКИЙ.
(АПН).

ХОТИН-ҚИЗЛАРНИНГ БАСКЕТБОЛ БЎЙИЧА ЕВРОПА БИРИНЧИЛИГИДА

1968 йилги хотин-қизларнинг баскетбол бўйича Европа чемпионати мусобақаларида Совет Иттифоқи терма командаси қуйидаги составда иштирок этмоқди (биринчи қатор, чапдан ўнгга) А. Антипина ва З. Барейките. Иккинчи қаторда Н. Захарова, Л. Бубчикова, Т. Слиденко, Л. Базаревич ва Н. Фоминих. Учинчи қаторда У. Семенова, С. Будовска-Смилдзина, Л. Швецова, Г. Воронина ва Р. Прокопенко.

Р. Алфимов фотоси.
АПН.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

«ПОЛИТОТДЕЛ» КОЛХОЗИ СТАДИОНИДА
20 июль кеч соат 7 да СССР биринчилиги учун «СТРОИТЕЛЬ» (Ашхабод)— «ПОЛИТОТДЕЛ» (Тошкент область) командалари ўртасида
ФУТБОЛ

«УЗМЯСОРЫБТОРГ»НИНГ РЕСПУБЛИКА УЛГУРЖИ КОНТОРАСИГА
бош бухгалтер ўринбосари
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар Олтинкўл кўчаси 2-проезд 115, уй (7, 12, 26, 87 автобуслар ва 5 трамвайнинг «Рисовая» бекати).

Андижон область Қўрғонтепа район Киров номли 3-сон ўрта мактаб томонидан Мамадияров Аҳмаджон номига берилган 519994 номерли йўқолган
ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ БЕКОР ҚИЛИНАДИ

19 ИЮЛЬ
ЖУМА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «Партком секретари» деган радиоочерк (ўзбекча). 18.10 Дўстлик қўшиқлари (ўзбекча). 19.20 Ўзбекистон радиоси халқ чолғу оркестрининг концерти. 20.00 «Узбекистан индустриальний» радиожурнали (русча). 20.30 Саноат ходимлари учун концерт (русча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун кечки концерт. 22.20 Композитор С. Ҳайитбоев асарлари. 22.40 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан (ўзбекча). 23.15 Адабий-музикали эшиттириш.

20 ИЮЛЬ
ШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.45 Халқ куйлари. 8.25 Халқ талантлари концерти. 9.30 Куйлардан-куйларга. 10.30 Бахтиёрлик ҳақида куйлаймиз. 11.15 «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш. 12.15 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (ўзбекча). 13.30 Д. Россини опералариға увертюралар. 15.10 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча). 15.20 «Сиҳат-саломатлик» радиожурнали (ўзбекча). 15.40 Ўзбек куйларидан концерт. 16.10 Эстрада концерти. 17.20 Уйғур куйлари. 18.00 Музикали глобус (ўзбекча) 18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча). 19.20 Область театрлари артистларининг концерти. 20.00 «Гулшан». Адабий-музикали эшиттириш такрорланади. 21.00 «Қардош социалистик мамлакатларда» деган эшиттириш (ўзбекча). 21.10 «Қишлоқ радиоклубида» (ўзбекча). 22.20 «Шанба оқшомида» деган концерт (ўзбекча). 23.10 Дам олиш концерти.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Енгил оркестр куйлари. 9.15 Спорт эшиттириши (русча). 9.30 Концерт (русча). 19.00 Ҳажвий ҳикоялар (ўзбекча). 19.30 «Қувноқ кайфият» деган эшиттириш (русча). 20.00 Пахта далалари меҳнаткашлари учун концерт (тожикча). 20.30 Озарбойжон куйлари. 20.50 «Проблемалар, тадқиқотлар, ўйлар» (русча). 21.00 Эстрада концерти (русча) 21.30 «Замондошларимиз» (татарча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 П. И. Чайковский. Оққуш кўли балети. 17.00 1. М. И. Глинка. «Руслан ва Людмила» операсининг монтажи. 2. Симфоник куйлар.

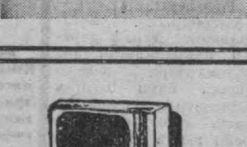

ТЕЛЕВИЗОР

19 ИЮЛЬ
ЖУМА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида: 19.00 Телевизион янгиликлар. 19.15 «Ҳамма нарсани билишни истайман», Тележурнал. 19.50 Халқ контроли амалда. 20.10 Музика ва замон. 21.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 21.05 Телевизион янгиликлар. 21.20 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 22.00 «Ота-оналар университети». 22.40 Саҳна усталари. Шариф Қаюмов.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Олий ўқув юртларига кирувчилар учун. «Ишшони қандай ёзмоқ керак? 19.00 Математикадан машғулот.

20 ИЮЛЬ
ШАНБА
БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 10.00 «Шанба, конуштадан сўнг». Дам олиш программаси. 10.40 «Серёжа». Бадиий фильм. 11.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Соғлом танда соғ ақл». Спорт эшиттиришлар программаси. 12.30 Лапарлар ва термалар. Концерт.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 «Туғилган кунинг муборак!» Дам олиш программаси. 13.30 «Здоровье». Илмий-оммабоп программа. 14.00 «Санъат ва биз». Тележурнал. 14.45 Телевизион янгиликлар. 15.10 Ёшлар ижоди. 15.30 Бадиий фильм. 17.00 Москва эшиттиришларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида: 19.00 Болалар учун. «Қувноқ минутлар». 19.30 Ўзбек ва рус тилларида телевизион янгиликлар. 19.55 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ғазалхон ёшлигим». 20.55 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

21.00 Енгил атлетика бўйича халқаро мусобақалар. 22.15 «Голубой огонёк»нинг металлурглар кунига бағишланган почтаси. 23.30 «Вақт» информацион программаси. 24.00 И. С. Тургенев «Текинхўр». Пушкин номидаги Ленинград Академик драма театрининг спектакли. 02.00 Москва эшиттиришларининг охири.

КИНО

19 ИЮЛДА

Аскар қандай қилиб қўшиндан қолиб кетди — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кечқурун).

Сангам — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Деразадаги қиз— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ номли.

20 ИЮЛДА

Сирли халат (эрталаб соат 10 да), Фантомас Скотланд-Ярдга қарши (кундуз 12, 2, 4 ва кеч 6 да): — САНЪАТ САРОЙИ.

Деразадаги қиз — «ЧАЙКА», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА

Ганга ва Жамна — НАВОИЙ номли.

БИЗНИНГ АДРЕС: ТЕЛЕФОН ТОРАЛ

Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй,

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ.
Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — 33-29-33, 33-29-09; масъул секретарлар —33-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — 33-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — 33-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — 33-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — 33-27-57; ахборот бўлими — 33-65-57; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Индекс 64579.

Нашр № 2503.
Р. 14856

ЯНГИ ОШХОНА

Яқинда Шота Руставели кўчасида Фрунзе район ошхоналар трестига қарашли 3-ошхона ишга туширилди. Ошхонада асосан ўзбек таомлари тайёрланади. Бу ерда 30 йилдан бери ошпазлик касбида хизмат қилиб келаётган Мансур ака Тожиев ва униңг Б. Розиқов А. Халилов шунингдек кабоб бўлимида хизмат қилаётган Б. Содиқов каби шогирдлари ўзларининг ширин таомлари ва хушмуомилалари билан хўрандаларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Янги ошхонада қариялар учун алоҳида жой ажратилган. Ошхонада бир йўла 200 киши овқатланиши мумкин.

Т. МАМАСОЛИЕВ, О. СУЛАЙМОНОВА.

ҲОДИСА

АРОҚНИНГ КАСОФАТИ

Ҳайдовчи Ш. Раҳмонов кайфи тароқ ҳолда М—21 маркали, 16—35 ТНБ номерли машина рулига ўтирди. У Куйбишев кўчасидан 1 май кўчасига томон келаётиб, тезликни ошириб борди ва шу кўчалар чорраҳасида 13-маршрутли трамвайга машинани олиб келиб урди. Бу билан ҳайдовчи Раҳмонов кўча қоидасини қўпол равишда бузди.

Яқинда давлат автоинспекцияси комиссияси бу ишни текшириб, Раҳмоновни бир йил муддатга ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилди.

СУРАТДА: «Волга» автомашинаси трамвайга урилгандан сўнг.

Ҳ. САИДОВ,
автор фотоси.